

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

спеціальність		обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма		факультет	Біотехнологій
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

БУЗІНА ІРИНА МИКОЛАЇВНА

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва спеціальність 193 Землепорядкування та кадастр.
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», спеціальність 103 «Науки про Землю»
Науковий ступень – кандидат сільськогосподарських наук, 03.00.16 – екологія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – 15 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 25 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380662279401	електронна пошта	nezabudka120187@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Забезпечення майбутнього фахівця і суспільства в цілому відповідною інформацією, яка сприятиме оптимізації життєвого середовища людини і процесів, що відбуваються у людському суспільстві, гармонізації взаємодії людей між собою і з навколишнім середовищем.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проект
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та узагальнення інформації щодо взаємодії людини з природним і техногенно трансформованим середовищем.</p> <p>Здатність застосовувати знання біологічних, медико-екологічних і соціально-екологічних закономірностей для оцінювання стану довкілля та його впливу на здоров'я населення.</p> <p>Здатність аналізувати вплив фізичних, хімічних і біологічних чинників навколишнього середовища на організм людини та популяційні показники здоров'я.</p> <p>Здатність оцінювати рівні екологічного ризику для здоров'я населення та визначати пріоритетні фактори небезпеки.</p> <p>Здатність обґрунтовувати профілактичні та управлінські заходи щодо зниження негативного впливу довкілля на людину відповідно до принципів екологічної безпеки та сталого розвитку.</p>	Програмні результати навчання	<p>Знати теоретичні засади екології людини, закономірності адаптації організму до дії природних і антропогенних чинників.</p> <p>Пояснювати механізми впливу забруднення довкілля на фізіологічні функції організму та показники громадського здоров'я.</p> <p>Аналізувати взаємозв'язки між станом навколишнього середовища та демографічними й епідеміологічними показниками.</p> <p>Оцінювати екологічні ризики для здоров'я населення на основі порівняння фактичних показників із нормативними критеріями якості довкілля.</p> <p>Розробляти рекомендації щодо зменшення екологічно зумовлених ризиків та підвищення рівня екологічної безпеки життєдіяльності людини.</p>
-------------	---	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЇ ЛЮДИНИ ЯК НАУКИ

Лекція 1.	Предмет, метод, сутність і задачі екології людини. Вплив природних факторів на людину.	Практичне заняття 1	Розрахунок екологічних умов проживання людини. Визначення індексу людського розвитку. Визначення основних антропометричних показників.	Самостійна робота	Сучасна екологічна криза: характеристика і перспективи розвитку. Закономірності впливу факторів природного середовища на живі організми. Особливості біохімічних характеристик організму людини. Здоров'я людини та критерії його оцінки. Фактори, що впливають на здоров'я людини.
Лекція 2.	Вплив техногенних факторів на людину	Практичне заняття 2-3	Наслідки впливу на організм людини полютантів-ксенобіотиків.		
Лекція 3.	Вплив соціальних факторів на людину	Практичне заняття 3-4	Вивчення психофізіологічного стану людини, його працездатності та побудова графіку власних біоритмів.		

МОДУЛЬ 2. ХАРЧУВАННЯ ЛЮДИНИ. МЕДИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЇ ЛЮДИНИ

Лекція 4.	Екологічні фактори здоров'я людини	Практичне заняття 5	Визначення індивідуального добового ритму та власного хронобіотипу.	Самостійна робота	Адаптація людини до стресогенних чинників довкілля. Фізичні фактори буття людини: температура, тиск, радіаційний фон, шумове забруднення та ЕМВ. Екотоксикологія. Порушення стану екосистем під впливом техногенних забруднень. Екологічна культура та її складові. Принципи нормування вмісту забруднень в довкіллі в різних країнах світу. Екологічний ризик.
Лекція 5.	Екологічні проблеми харчування людини	Практичне заняття 6-7	Інтоксикація організму і роль окремих органів у його очищенні. Екологічні проблеми харчування людини.		
Лекція 6.	Медичні аспекти екології людини. Принципи забезпечення раціонального природокористування	Практичне заняття 8	Здоров'я людини та критерії його оцінки. Фактори, що впливають на здоров'я людини.		
		Практичне заняття 9	Визначення норми реакції антропометричних ознак людини в урбанізованих популяціях.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Василенко І.А., Трус І.М., Півоваров Л.А., Фролова Л.А. Екологія людини. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 183с.
Соломенко Л.І. Екологія людини: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. 120с.
2. Медична біологія, анатомія, фізіологія та патологія людини: навч. посіб. / Федонюк Я. І. та ін.; за ред. Я. І. Федонюка, С. І. Дубініна. Вінниця: Нова книга, 2010. 613 с.
Міста 2030: модернізуйся або вимирай / Український інститут майбутнього. URL: <https://www.slideshare.net/ZubkoGennadiy/book2030cityinfuture>
3. Основи біології людини: підручник / укл.: Ю.Ю. Ільїна, Л.А. Перелигіна, Ю.О. Приходько. Х.: НУЦЗУ, 2019. 279 с.

Методичне забезпечення

1. Вембер В.В., Іваненко О.І. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу «Екологія людини». К., 2012. 41 с.
2. Ситнікова І.О., Филипчук Т.В. Екологія людини: теорія і практика: навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 248 с.
Коцан І.Я., Журавльов О.А. Біоритмологія: навч.-метод. посібник. Луцьк : ВДУ імені Л. Українки, 2006. 115 с.
3. Скриньковський Р., Горбонос Ф., Цюх С., Хмиз М. Я.,Процевят О., Князь С. Тенденції і питання продовольчої безпеки України в умовах війни. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія:«Економічні науки». 2022. № 8. С. 81–96.
4. Тютюнникова С.В., Скочко І.Ю. Продовольча безпека в умовах пандемії. Бізнесінформ. 2020. № 1. С. 69–75.
5. Яровенко Т.С., Дон О.Д., Федоров Г.А. Урбанізація та агломерація як сучасні світові процеси економічного розвитку. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 1(24). С. 38–45.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.